

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI RENDJÉRŐL SZÓLÓ
SZABÁLYZAT**

Hatályos:2025. október 1-től

Tartalom

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA	3
1. Az értékelési szabályzat célja	3
2. Az értékelési szabályzat hatálya	3
3. Az értékelési szabályzat tartalma.....	3
4. A szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személyek.....	4
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	4
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI	5
1. A szabályzathoz kapcsolódó fogalmak.....	5
2. Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások	5
3. Bekerülési érték meghatározása	6
3.1. A bekerülési érték megállapításának sajátos szabályai.....	10
4. Az eszközök értékcsökkenésének elszámolási szabályai	11
4.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....	11
5. Értékvesztés elszámolási szabályai.....	13
6. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	19
7. Értékhelyesbítés és visszairásának elszámolási szabályai	20
8. Külföldi pénzürtékre szóló követelések és kötelezettségek értékelési szabályai	20
IV. A MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL SZEREPLŐ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE.....	21
1. Általános szabályok	21
2. Részletes szabályok	21
2.1. Immateriális javak és tárgyi eszközök értékelése	21
2.2. Befektetett pénzügyi eszközök értékelése	22
2.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	22
2.4. Készletek értékelése.....	22
2.5. Értékpapírok értékelése.....	22
2.6. Pénzeszközök értékelése.....	22
2.7. Követelések értékelése.....	23
2.8. Aktív időbeli elhatárolások értékelése	23
2.9. Saját tőke értékelése.....	23
2.10. Kötelezettségek értékelése.....	23
2.11. Passzív időbeli elhatárolások értékelése	23
V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	23

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A Kenderesi Polgármesteri Hivatal, Kenderes Városi Önkormányzat, valamint a Kenderesi Gondozási Központ Család-és Gyermejjóléti Szolgálat, a Kenderes Városgazdálkodás, a Móricz Zsigmond Művelődési Ház és Könyvtár Kenderes (a továbbiakban: Intézmények) értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szt.) 14. § (5) bekezdés b) pontjában, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozzuk meg.

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a költségvetési szerv rögzíti az eszközei és a forrásai értékét, egyértelműen rögzítésre kerüljön – a költségvetési szerv sajátosságainak figyelembevételével - azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján a költségvetési szerv számviteli politikai döntésén alapul az értékelés, az értékelési módszerek az adott a költségvetési szerven belül minden érintett munkavállaló számára legyenek egyértelműek, tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a költségvetési szerv könyvvézetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

2. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a hivatalt fenntartó Önkormányzatra, továbbá az Önkormányzat által fenntartott gazdasági szervezettel nem rendelkező intézményekre.

3. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat az Szt., az Áhsz., valamint a Hivatal számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Az értékelés általános szabályai,
- Az értékelés részletes szabályai,
- Bekerülési érték meghatározása
- Eszközök értékcsökkenésének elszámolási szabályai
- Értékvesztés elszámolási szabályai
- Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai
- Értékhelyesbítés és visszairásának elszámolási szabályai
- Külföldi pénzürtékre szóló követelések és kötelezettségek értékelési szabályai
- A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése
- Immateriális javak értékelése, tárgyi eszközök értékelése
- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése
- Készletek értékelése

- Értékpapírok értékelése
- Pénzeszközök értékelése
- Követelések értékelése
- Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Saját tőke értékelése
- Kötelezettségek értékelése
- Passzív időbeli elhatárolások értékelése

4. A szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személyek

A szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, aktualizálásáért **a jegyző** a felelős.

A szabályzatot az Intézmények vezetőinek jóvá kell hagynia.

Amennyiben az Szt., illetve az Áhsz. előírásai megváltoznak, vagy a korábbi szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, a szabályzatot ki kell egészíteni, illetve módosítani kell. A szabályzat módosítását az Szt. 14. § (11) bekezdése alapján a változtatások hatálybalépését követő 90 napon belül kell végrehajtani. A szabályzat aktualizálását, jóváhagyásra történő elkészítését a gazdasági szervezet vezetőjének vagy az erre kijelölt személynek kell elkészítenie.

II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Áhsz. 20-21. §-át és az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Ennek megfelelően

az eszközök és források értékelésénél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn;

az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat dokumentálni kell;

az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerezett, előállított, általában csoportosan nyilván-tartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható;

a mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig is-mertté vált. Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket érintően a Hivatal alkalmazhatja a csoportos nyilvántartást is. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A Hivatal piaci értéken történő értékelést, értékhelyesbítés elszámolást a számviteli politikában foglalt esetekben alkalmaz.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. A szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

- **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.
- **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), hogy az elhasználódottsága már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

2. Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások

Az Áhsz. 50. § (2) bekezdése kötelezően előírja, hogy a Hivatalnak az eszközök és források értékelési szabályzatában rögzíteniük kell: a követelések értékelésének elveit, szempontjait, követeléstípusonként a kis összegű követelések év végi meghatározásának elveit,

dokumentálásának szabályait, valamint az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elveit, dokumentálásának szabályait.

A Hivatalnál az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17. 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél.

A Hivatalnak az Szt. szabályaiból kötelező alkalmazniuk a következőket:

- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)–(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat;

- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. §-ában, az Szt. 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (2), (3), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,

- a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

3. Bekerülési érték meghatározása

Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak bekerülési értéke** az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott **vételár**.

A **saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke** az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke** az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A **saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök**, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök előállításával, bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevé-

kenységben végzett munkák bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott együttes vételára.

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartalmú, teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználdott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára. Az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott összeggel.

A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke (önkormányzatoknál).

Az Szt. 49. § (3) bekezdés alapján a **gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés** bekerülési (beszerzési) értéke a **vásárláskor** a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).

Az Szt. 49. § (4) bekezdés alapján a **gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés** bekerülési (beszerzési) értéke **alapításkor, tőkeemeléskor** a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke, a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Szt. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik. Ennek alapján a gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke, a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti – saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti saját tőke összege). A gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó – a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti – saját tőke összege.

A **vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír** bekerülési értéke az egységes rovatrend K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása, K9122. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása, K922. Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása, K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggé nyilvántartott vételár.

Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csere-szerződés, vagyonszármazéki javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csere-szerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke. Nem tartoznak ebbe a körbe az Áhsz. 15. § (2)–(3a) bekezdéseiben foglalt esetek.

Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

A készletek bekerülési értéke

A vásárolt anyagok bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni.

A követelések bekerülési értéke

A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

A kötelezettségek bekerülési értéke

A kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege. Azokban az esetekben, ahol az Áhsz. a bekerülési értéket az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegében határozza meg, a bekerülési értéket nem módosítja a teljesítéskor realizált árfolyamnyereség miatt a végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség csökkentése.

3.1. A bekerülési érték megállapításának sajátos szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

A vagyonkezelésbe vett eszközök - ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelés-be adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.

Társulás alapítása, a társulási megállapodás módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

A tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újra-alakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni, a társulási részesedés könyv szerinti értékét ki kell vezetni.

Az Szt. 49. § (5) bekezdése szerint, a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőkeki vonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni. Ennek alapján, ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizaösszegnek, valutaösszegnek a

beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, az Szt. 60. § (4)–(6) bekezdései szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

Törvény vagy kormányrendelet előírhatja az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását. Ezekben az esetekben az adott eszköz korábbi bruttó értékét és a megállapított új bekerülési értékét a nemzeti vagyon változásaival szemben kell elszámolni, és az eszköz korábban elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenését a felhalmozott eredménnyel szemben ki kell vezetni. Ha a bekerülési érték újbóli megállapítását előíró törvény vagy kormányrendelet előírja vagy lehetővé teszi az új bekerülési értékre terv szerinti értékcsökkenés kimutatását, azt a felhalmozott eredménnyel szemben kell a könyvekbe felvenni.

Az eszközök és források bekerülési értékének megállapításáért (meghatározásáért) és dokumentálásáért a **feladatot ellátó köztisztviselő** a felelős.

4. Az eszközök értékcsökkenésének elszámolási szabályai

4.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az **immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést** kell elszámolni.

Az Áhsz. 17. § (1) bekezdés alapján értékcsökkenésre a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 52. § (1), (2) és (5)–(7) bekezdéseit kell alkalmazni.

Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét (beszerzési, illetve előállítási) azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az érték-csökkenés elszámolása).

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni és azokat a nyilván-tartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell üzembe helyezési, aktiválási jegyzőkönyvvel.

A költségvetési szervezeteknek **nem kell maradványértéket meghatározniuk** a 25 millió Ft bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenésének megállapításánál.

A maradványértéket Költségvetési szerveink döntése (Önkormányzat és intézményei) szerint a Számviteli Politikájában határozza meg az adott eszköz vonatkozásában, melyre maradványérték-elszámolási kötelezettsége van. A maradványérték összegét nulla százalékban, nulla forintban lehet meghatározni, ha a költségvetési szerveink addig használják rendeltetésszerűen az eszközt, amíg az elszámolt értékcsökkenés összege nem éri el a bekerülési (bruttó) értéket.

Terv szerinti értékcsökkenést a **már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök** után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják Költségvetési szerveink.

A kis értékű immateriális javak bekerülési értékét a beszerzést, a kis értékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja alapján negyedévente kell terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolni.

A 2014. január 1. után aktivált eszközökre kötelezően alkalmazható terv szerinti értékcsökkenési kulcsok a költségvetési szervek esetében a következők:

Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,

szellemi termékeknél 33%,

A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni.

Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

A 2014. január 1-jét megelőzően üzembe helyezett, használatba vett eszközök esetében is alkalmazni kell az új elszámolási szabályokat a terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcsa vonatkozásában.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál, valamint az olyan eszközöknél, amelyek az értékükből a használat során sem veszítenek, vagy amelyek értéke a különleges helyzetükből, egyedi mivoltukból adódóan évről évre nő. (pl. kulturális javak esetében 2001. évi LXIV. tv. 7. § 10. pontja szerint) A terv szerinti értékcsökkenés elszámolása, az analitikus nyilvántartásban a változás rögzítése az ASP Gazdálkodási szakrendszerben a KATI modul használatával történik.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért **pénzügyi ügyintéző** a felelős.

4.2. Terven felüli értékcsökkenés elszámolása

Az elszámolt terven felüli értékcsökkenésnél vizsgálni szükséges az Áhsz. 17. § (5) bekezdésében – azonosan az Szt. 53. § (1) bekezdés b), c) pontjaival – hivatkozott események bekövetkezésének dokumentumait (pl.: rongálásról szóló jegyzőkönyv), és a kapcsolódó számviteli politika keretében szabályozott és elvégzett számítási módszerek végrehajtását. A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenését más különféle egyéb ráfordításként, annak visszairását (év végi értékelés keretében) más különféle egyéb eredményszemléletű bevételként kell elszámolni.

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terven felüli értékcsökkenést az Szt. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetekben kell elszámolni. A terven felüli értékcsökkenésére az Szt. 53. §-át kell alkalmazni azzal, hogy azok kiegészítő mellékletben történő indoklására vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók. Az Szt. előírásai alapján terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha:

az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;

a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A fentiekben hivatkozott események bekövetkezését minden esetben dokumentálni szükséges (pl. feleslegessé válást igazoló selejtezési jegyzőkönyv, rongálódásról, megsemmisülésről, hiány feltárásáról szóló jegyzőkönyv). A terven felüli értékcsökkenés mértékének meghatározása a Számviteli politikában szabályozott és elvégzett számítási módszerek alkalmazásával történik.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél, továbbá abban az esetben, ha a terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elérte.

A terven felüli értékcsökkenés elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért a **pénzügyi ügyintéző** a felelős.

A terven felüli értékcsökkenés elszámolására vonatkozó javaslat jóváhagyására a **polgármester, a jegyző, az intézmény vezetője** jogosult.

5. Értékvesztés elszámolási szabályai

Az Áhsz. 18. §-a szerint az Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni, amelyre az Áhsz. 18. § (2)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 54–56. §-át kell alkalmazni.

Ezek az eszközök a következők:

gazdasági társaságban lévő részesedések,

értékpapírok (önkormányzati költségvetési szervek nem alkalmazhatják)

készletek,

követelések,

nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számlák.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját;

a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget;

a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi eszközökre szóló befektetés esetén a 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Amennyiben az előzők szerinti befektetésnek mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket.

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbségnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbségnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszon-anyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

Az értékvesztés összege a – fajlagosan kis értékű – készleteknél a költségvetési szerv által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható. Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az

értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket.

A **követelések minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénz-ügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) érték-vesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelen-tős összegű.

A **kis összegű követelések** könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható. Ez esetben a következő évi mérleg-fordulónapi értékeléskor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével, és a csoport szintjén mutatózó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

Amennyiben a követelés minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén az Szt. 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével kell meghatározni.

Az egységes rovatrend B34. Vagyoni típusú adók és B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz, valamint B36. Egyéb közhatalmi bevételek rovat egyes tételeihez (vagyoni típusú települési adók, jövedelem típusú települési adók, egyéb települési adók, az önkormányzat által beszedett talajterhelési díj, előrehozott helyi adók) kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket legalább – státuszuknak megfelelően – folyamatosan működő adósok, illetve folyamatosan működésükben korlátozott adósok szerinti – így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt – csoportosításban kell részletezni. Az egyszerűsített eljárási módot kizárólag az előzőekben felsorolt közhatalmi bevételekre és kis összegű adók módjára behajtható követelésekre lehet alkalmazni.

Itt a költségvetési szerv nem választhatja más bevételekből származó követeléseire ezt az értékelési módot.

Az érintett közhatalmi bevételekből és a kis összegű adók módjára behajtható követeléseknél az értékelési eljárásnál a kötelezetteket státuszuknak megfelelően a következő csoportokba soroljuk:

folyamatosan működő adósok,

folyamatos működésükben korlátozott adósok (felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt).

A folyamatosan működő adósokkal szembeni követeléseket lejáratus szerint tovább kell bontani legalább

90 napon belüli,

91–180 napos,

181–360 napos, és

360 napon túli

minősítési kategóriákra.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelésbeszedés eredményének előző költségvetési évre vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni. Az ASP ADÓ szak-rendszerben az évváltás követően az előző évi lezárt adatokból előállított értékvesztési mutató tábla tartalmazza az adósminősítési kategóriáinként és követelések lejárata szerint a mutató szám képzés alapadatait és a konkrét tapasztalati mutatók értékét.

Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai:

Azokat a követeléseket, melyek nem tartozhatnak, illetve a költségvetési szervünk nem választotta az egyszerűsített követelés értékelését, illetve nem tartoznak a kis összegű követelések csoportos értékelési csoportjába, azokat egyedileg kell értékelni.

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

a vevő, adós jövedelmi helyzetét,

fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,

a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,

csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A vevők egyedi értékelése alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben és a beszámoló készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben és a beszámoló készítés időpontjáig 91-120 napon belül nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének a az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben és a beszámoló készítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki, ha a fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás el-lenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében teljesíteni, kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

Az értékvesztés elszámolás alapjául **1. melléklet szerinti** értékelési (minősítési) lapot kell készíteni, melyet az értékelést végzőnek és a gazdasági vezetőnek alá kell írni. Az értékelési lapot jogcímenként kell elkészíteni, a minősítésnél külön kell minősíteni a folyamatosan (több éve nyilvántartott) működő és az egyszeri adóst. Az adott követelés esetén a korábbi időszak vizsgálata alapján meg kell állapítani az értékvesztés százalékban és összegben kifejezett mértékét. Az értékvesztést egyéb dokumentum (pl. felszámoló vagy végrehajtó által kiállított bizonylat a követelés megtérülésének mértékéről) is alátámaszthatja.

A százalékos mutatók kialakításáért, évenkénti felülvizsgálataért **az adóigazgatási ügyintéző** felelős, annak jóváhagyásáért **a jegyző** felelős.

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

Az Szt. 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik.

Behajthatatlan az a követelés

amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,

amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,

bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,

amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A követelések elévüléséről a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 66:22. §-a, az elévülés megszakításáról a 6:25. § rendelkezik.

Behajthatatlan követelés leírása esetén a behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell.

A behajthatatlan követelés leírása nem minősül a követelés elengedésének.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről értékvesztés nem számolható el.

A kis összegű követelések csoportos értékelése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

A kisösszegű követelések értékvesztésének megállapítására a szabályzat **2. számú mellékletében** található adatlapot kell használni.

A százalékos mutatók kialakításáért – az egyszerűsített követelések értékelésénél alkalmazott értékvesztés tapasztalati mutatóval egyezően – évenkénti felülvizsgálatáért a **pénzügyi ügyintéző** felelős, annak jóváhagyásáért a **jegyző** felelős.

Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

A **pénzeszközöknél** az értékvesztést akkor kell alkalmazni a Költségvetési szervnél, ha az adott pénzeszközszámlát vezető hitelintézet a számlán lévő összeget nem tudja a költségvetési szerv számára maradéktalanul a rendelkezésére bocsátani. **Nem lehet értékvesztést elszámolni a Magyar Állam-kincstár által vezetett fizetési számlák esetében.**

A **külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek** – a követelés jellegű sajátos elszámolások és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével egyező-en a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel –, **az egyéb sajátos elszámolások**, valamint **az időbeli elhatárolások** mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbözetet az Szt. 60. § (3) bekezdése szerint összevontan kell elszámolni azzal az eltéréssel, hogy a lekötött bankbetétek, az egyéb pénzeszközök, valamint az egyéb eszközök, a kötelezettségek, és a passzív időbeli elhatárolások esetén külön-külön ki kell számolni az összevont árfolyam különbözetet, és az egyes különbözetek előjelétől függően kell azt elszámolni.

A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet **jelentős összegűnek** tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – forintot.

Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni szükséges (pl. felszámolási eljárás, végelszámolási eljárás, végrehajtás folyamatáról nyert információk).

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: január 20. napja.

Az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítéséért **pénzügyi ügyintéző** a felelős,

Az értékvesztésre vonatkozó javaslat jóváhagyására **a jegyző** jogosult.

6. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszairását az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani. Amennyiben az egyedi eszköz mérleg készítés kori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágként,

tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembe vételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

A különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz, nyilvántartásba vételkor számításba vett értékéig – a bekerülési érték összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig – kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

A behajthatatlannak minősített követelésekre kapott összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni. Ha a követelésre korábban értékvesztést számoltak el, a követelés nyilvántartott értékét meghaladóan realizált összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni. A behajthatatlan követelést a könyvviteli mérlegben nem lehet kimutatni, azt a főkönyvi nyilvántartásból történő ki-vezetés után különféle egyéb ráfordításként – a vásárolt követelések esetében a pénzügyi műveletek más egyéb ráfordításaként – kell elszámolni.

7. Értékhelyesbítés és visszaírásának elszámolási szabályai

Költségvetési szerveink az eszközeik értékelésekor a piaci értékelés eszközeit nem választották, ezért az értékhelyesbítésre vonatkozó szabályokat nem alkalmazzák.

8. Külföldi pénzürtékre szóló követelések és kötelezettségek értékelési szabályai

A **külföldi pénzürtékre szóló követelés, kötelezettség** (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

Külföldi pénzürtékre szóló követelésre vonatkozó teljesítést az Áhsz. által előírt árfolyamon számított forintértéken kell nyilvántartásba venni.

Külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalásra, más fizetési kötelezettségre vonatkozó teljesítést, ha az devizaszámláról devizában vagy valutapénztárból valutában történik, a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamán kell nyilvántartásba venni. A forintért vásárolt valutában, devizában külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség teljesítését a devizaért, valutaért ténylegesen fizetett forintértéken kell nyilvántartásba venni.

Ha a kapott, fizetett összeg több mint a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség könyv szerinti forintértéke, a különbséget a K354. Egyéb pénzügyi műveletek kiadási vagy B4092. Más egyéb pénzügyi műveletek bevételei rovatokhoz vezetett

nyilvántartási számlákon kell nyilvántartásba venni. Ha a kapott, fizetett összeg kevesebb, mint a könyv szerinti forintérték, a különbséggel a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegét kell csökkenteni.

IV. A MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL SZEREPLŐ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

1. Általános szabályok

A mérlegkételemek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Ennek megfelelően

az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn;

az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell;

az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a törvényben szabályozott esetek kivételével – egyedileg értékelni kell. A különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron, továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható;

a mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegkételemek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül – fennállásának időtartamától függetlenül – akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan is nyilván lehet tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

2. Részletes szabályok

2.1. Immateriális javak és tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

Az érték helyesbítést külön kell kimutatni az eszközök érték helyesbítésének forrásával azonos összegben.

2.2. Befektetett pénzügyi eszközök értékelése

A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

2.3. Koncesszióba, vagyonnevezésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonnevezésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonnevezésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonnevező adatszolgáltatása alapján kell megállapítani. Ebben az eszközcsoportban kizárólag az államháztartáson kívülre adott eszközöket lehet kimutatni.

2.4. Készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó- és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.5. Értékpapírok értékelése

A mérlegben a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő érték-papírokat a bekerülési értéken kell kimutatni csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

2.6. Pénzeszközök értékelése

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő deviza értékelése, forintra való átszámítása az Szt. 60. § (1)-(6), (10) bekezdések alapján a Magyar Nemzeti Bank által közzétett december 31.-i hivatalos devizaárfolyamon történik.

Ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán – ennek hiányában, országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján –, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és deviza eladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

Koncz Éva
Koncz Éva
jegyző

Kovács Miklósné
intézményvezető
Kenderesi Gondozási Központ
Család-és Gyermejjóléti Szolgálat

Gulyás Gabriella
Gulyás Gabriella
intézményvezető
Kenderes Városgazdálkodás

Tóthné Molnár Ágnes
Tóthné Molnár Ágnes
intézményvezető
Móricz Zsigmond Művelődési Ház és
Könyvtár Kenderes

2.7. Követelések értékelése

A mérlegben a követeléseket Költségvetési évben esedékes követelések, Költségvetési évet követően esedékes követelések és Követelés jellegű sajátos elszámolások tagolásban a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt érték-vesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A belföldi áruszállításból, szolgáltatásból származó követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.

A külföldi áruszállításból, szolgáltatásból származó követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintba átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyam kimutatni.

A D/III. Követelés jellegű elszámolások mérlegsoron az adott előlegeket a mérlegben ÁFA nélküli összegben kell kimutatni.

2.8. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

Az aktív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2.9. Saját tőke értékelése

A saját tőkébe tartozó forrásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2.10. Kötelezettségek értékelése

A mérlegben kötelezettségek között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, míg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték, vagy egyéb módon nem rendezték.

A mérlegben a kötelezettségeket Költségvetési évben esedékes kötelezettségek, Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek és Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások tagolásban kell elszámolni.

2.11. Passzív időbeli elhatárolások értékelése

A passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az eszközök és források értékelési szabályzata 2025. október 1. napján lép hatályba, amellyel egyidejűleg a korábban érvényes szabályzat hatályát veszti.

A **jegyzőnek** kell gondoskodni, hogy a szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják.

Kenderes, 2025. szeptember 30.

Értékelő (minősítő) lap

a 20....december 31-én késedelemben lévő vevőkről

Vevő, adós megnevezése:**Címe:****Adós csoport:** folyamatosan működő / egyszeri*** a megfelelő rész aláhúzendó ****Adós minősítése:**.....

Tartozás megnevezése, részletezése	
Tartozás lejáratának kelte:	
Késedelem napjainak száma	
Számla szerinti összeg (Ft):	
Késedelmi kamat (Ft):	
Egyéb felszámított díj (Ft)	
Tartozás összesen (Ft):	
Korábbi időszakban elszámolt/ visszaírt értékvesztés összege:	

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése	Ideje, dokumentuma
Fizetési felszólítás	
Fizetési meghagyás	
Végrehatási kérelem	
Peres eljárás	
Felszámoló felé tett bejelentés	
Végelszámoló felé tett bejelentés	
Egyéb	

Értékvesztés elszámolásának mértéke:

A követelés behajthatatlannak minősül: igen/nem*

** a megfelelő rész aláhúzandó*

Behajthatatlan követelést alátámasztó dokumentum megnevezése, száma, kelte:

.....

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....
.....
.....
.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését javaslom:

.....
a javaslatot készítő neve, beosztása

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését jóváhagyom:

.....
a jóváhagyó neve, beosztása

Kis összegű követeléseket értékelő lap
a 20....december 31-én

Könyvvitelben elkülönített csoport elemei	Bruttó hátralék (Ft)	Elszámolható értékvesztés	
		%-a	Összege (Ft)

A kisösszegű követelésekről év végén készített kigyűjtés alapján az egyes csoportok elemei a következők:

Az elszámolható értékvesztés %-a az előző évi értékvesztés tapasztalati mutatója szerint került meghatározásra.

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését javaslom:

.....
 a javaslatot készítő neve, beosztása

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését jóváhagyom:

.....
 a jóváhagyó neve, beosztása

